

Πανορθόδοξον Φως Φαναρίου Το Παράδοξον της Αποστολικότητας και της Ιστορίας Μια σπιθαμή γης Καθέδρα της Ορθοδοξίας

- Στο Μαρτυρικόν Φανάριον οι ιστάμενοι και ανθιστάμενοι «τριακόσιοι της πίστεως» ίσως φαντάζουν ελάχιστοι ενώπιον των «πνευματικώς τυφλωμένων οφθαλμών» ενίων, αλλά, όμως ως ευλογημένο σώμα της των «Πενήτων Εκκλησίας» είναι στο «Σχέδιο του Θεού» απειράριθμοι, διότι η Ορθόδοξη Εκκλησία ουδέποτε υπήρξε και δεν είναι ζήτημα «αριθμητικής».
- Όσο διώκεται το Φανάρι τόσο ισχυρότερο καθίσταται, όσο υβρίζεται τόσο λαμπρότερο αναδεικνύεται, όσο σταυρώνεται, τόσο περισσότερο βιώνει την Ανάσταση του Χριστού, εν τέλει, όσο βιώνει την Ανάσταση, τόσο επιβεβαιώνεται ότι είναι όντως «Παρεμβολή Θεού» επί της Γης και αληθώς «το παράδοξον της Αποστολικότητας και της Ιστορίας».

Είναι όντως παράδοξο και «αγγέλους και ανθρώπους» μια σπιθαμή γης στο ακρότατο σημείο του Κεράτιου Κόλπου, όπου δεσπάζει το λεγόμενο «διπλοφάναρον», το Φανάριον του Γένους ημών, να εγκολπώνει τα ιερά και όσια του γένους και της Πατρίας Ορθοδόξου Πίστεως, να είναι η Ιερά Καθέδρα, το πανίερν Κέντρον της Ορθοδοξίας.

Αυτό το μαρτυρικώς καθαγιασμένο και εσταυρωμένο Οικουμενικό Πατριαρχείο ωςάν μέσα σε «οστράκινο ταπεινό σκεύος» τρέφεται και ζωογονείται από το θερμουργό Αίμα και Σώμα του Αρχιθύτου Μεγάλου Αρχιερέως Ιησού Χριστού, και μεταβάλλει αυτή την ευλογημένη σπιθαμή γης της Θεοτοκοφρουρήτου Βασιλίδος Πόλεως σε ουράνιο στερέωμα της Καθόλου Ορθοδοξίας απ' όπου εκπηγάζουν από αιώνωννάματα Ορθοδόξου Θεολογίας, αναδεικνύονται Άγιοι Πατριάρχες και Μάρτυρες Χριστομίμητοι, εκπέμπεται το γνήσιο και ανόθευτο μήνυμα της Ορθοδοξίας προς όλους, τους εγγύς και τους μακράν, αφού στον τόπο εκείνο αδιαλείπτως, αμεταθέτως και ακαταβλήτως κηρύσσεται Χριστός Εσταυρωμένος και Αναστάς εκ των νεκρών.

Το Καστρομονάστηρο του Φαναρίου που είναι το μέγα και πρωτομονάστηρο της Ορθοδοξίας και του Γένους έχει να επιδείξει διαχρονικά μέσα στο διάβα των αιώνων τα «στίγματα» του μαρτυρίου και της ακτίστου χάριτος του Τριαδικού Θεού που ενοικεί εν αυτό και κατευθύνει τα διαβήματα κλήρου και λαού, ιεραρχών και πατριαρχών για ό,τι συμφέρει την Ορθόδοξη Εκκλησία και το λαό του Θεού ανά την υφήλιο. Όντως το πολυμαρτυρικόν Φανάριον, το ριζωμένο από αιώνων σε μία σπιθαμή της αιματοβαμμένης και αιματόβρεχτης πολιτικής σπιθαμής γης καθίσταται ιερόν και «τηλαυγές αείφωτον κέντρον» της Καθόλου Ορθοδοξίας.

Μία σπιθαμή καθαγιασμένης γης με «ολιγάριθμον» σώμα πιστών κατά την ισχνή κρίση του αριθμοκράτου πεπερασμένου ορθολογισμού, αλλά και συνάμα αμέτρητου λαού του Θεού, κατά την ανεξιχνίαστη Βουλή του τα πάντα κρατούντος Δημιουργού, καταφάσκει σύμφωνα με την θεόπνευστη ρήση του αιδίου μεγίστου Φαναριώτου

Ιεράρχου, Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος Μελίτωνος, ότι το Φανάριον, δηλονότι η Πρωτόκλητος, Πρωτόθρονος, Πρωτεύθυνος και Πολυμαρτυρική Μήτηρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινοπολίτις Εκκλησία είναι «το παράδοξον της Αποστολικότητος και της Ιστορίας».

Ο Οικουμενικός Θρόνος δεν είναι άψυχος αλλά η έμψυχη καθέδρα με τους Φαναριώτες ρασοφόρους του, από τον Ηγούμενό του και «Πρώτο» της Ορθοδοξίας μέχρι και τους ελπιδοφόρους Διακόνους της σειράς. Πρόσωπα εγκεντρισμένα οντολογικά στη διακονία του μαρτυρικού Θρόνου και εναρμονισμένα στην μυστηριακή ζωή της Ορθοδοξίας και στην «αεί ζώσα» παράδοσή της. Ποτέ ως θύματα προγονοπληξίας ή άρριζα δένδρα μίας εκκοσμικευμένης προοδοπληξίας, αλλά πρωτίστως ως ιερωμένα πρόσωπα που «μπολιάζουν αγιοπνευματικά» το χθες με το σήμερα, υπό το ανύστακτο φως της ακοιμήτου κανδήλας του Θρόνου προκειμένου να διακονείται αδιαλείπτως η Εκκλησία του Χριστού και το ανθρώπινο πρόσωπο. Ο αοίδιμος του Γένους και του Φαναρίου Ιεράρχης, Μητροπολίτης Γέρον Χαλκηδόνος Μελίτων (1913-1989) στην κατά την 30^η Νοεμβρίου του 1970 εμπνευσμένη ομιλία του εντός του πανσέπτου Πατριαρχικού ναού του Αγίου Γεωργίου, επ' ευκαιρία της θρονικής εορτής γράφει χαρακτηριστικά: «...τελούμε σήμερα... επί του θυσιαστηρίου τούτου, το οποίο έπηξε στην επτάλοφο της πόλης Ανδρέας ο των Αποστόλων Πρωτόκλητος και του κορυφαίου αυτάδελφος, την Θεία Λειτουργία εις τιμήν και μνήμην αυτού. Στην αναφορά δε της αναιμάκτου θυσίας αναφέρουμε συγχρόνως το χθες και το σήμερα... Έτσι από αιώνας σε αιώνα και από γενεάς σε γενεά εν τη Μεγάλη ταύτη Εκκλησία τελεσιουργούμε το μυστήριο της πορείας του αδάμαστου αιωνίου διαμέσου του πανδαμάτορος χρόνου προς τον αιώνιο προορισμό. Στο μυστήριο της Εκκλησίας Ιεουργούμε την απολύτρωση του χρόνου και δια μέσου των περιπετειών και των ιδιοτροπιών της ιστορίας υπερβαίνουμε την ιστορική λογική και συνέπεια, συνεπείς στη λογική του Θεού Λόγου, παραδεδομένοι στην περιπέτεια του Θεού και κατακολουθώντας «το παράδοξον της Αποστολικότητος».

Στο Φανάριον η Ορθόδοξη πίστη και η Πνευματική Ισχύς δεν είναι οντολογικά μεγέθη που μετρούνται και υπολογίζονται με τους αριθμούς και την ματαιοδοξία του κοσμικού φρονήματος και του άκρατου εκκλησιαστικού ηγεμονισμού, τον οποίο γεννά ο «μέγας πειρασμός και λογισμός» ένεκα του «πολυαρίθμου και πολυπληθούς πληρώματος». Στο Μαρτυρικόν Φανάριον οι ιστάμενοι και ανθιστάμενοι «τριακόσιοι της πίστεως» ίσως φαντάζουν ελάχιστοι ενώπιον των «πνευματικώς τυφλωμένων οφθαλμών» ενίων, αλλ' όμως ως ευλογημένο σώμα της των «Πενήτων Εκκλησίας» είναι στο «Σχέδιο του Θεού» απειράριθμοι, διότι η Ορθόδοξη Εκκλησία ουδέποτε υπήρξε και δεν είναι ζήτημα «αριθμητικής».

Στους μυριόκλαστους εκείνους τοίχους του Πανσέπτου Πατριαρχικού Ναού και του ανθισταμένου σθεναρώς στους ανέμους της ιστορίας Πατριαρχικού Οίκου, όπου αναδύεται αδιαλείπτως η ευωδία του μοσχολίβανου και του μελισσοκεριού από τα χέρια του «τελευταίου διακόνου της σειράς» και μέχρι του εκάστοτε Μεγαλομάρτυρος και Πρωθηγούμενου και Πρωτοθρόνου Οικουμενικού Πατριάρχου, εγκολπώνονται ωσάν σε κιβωτό του μαρτυρίου οι κλαυθμοί, τα δάκρυα, τα όνειρα, τα ζώπυρα του ευσεβούς και φιλόχρηστου Γένους και των οικείων εν τη πίστει αδελφών μας της Πόλεως, των μαρτύρων κληρικών και των εκάστοτε μεγαλομαρτύρων Πατριαρχών.

Το «μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου» συντελείται μέσα στο φάσμα του «μυστηρίου του Φαναρίου», που οντολογικά μέχρι και σήμερα είναι και παραμένει πεισματικώς κατάναντι στις δυστροπίες της ιστορίας το «αχειροποίητον κλέος» της θεοτοκοφρουρήτου Βασιλίδος Πόλεως και της Πολίτικης Ρωμοσύνης. Το Φανάριον είναι εν τη ταπεινώσει του μεγαλειώδες και ενσαρκώνει ή μάλλον εγκολπώνει την παραδοξότητα να είναι «μια σπιθαμή γης καθέδρα της Ορθοδοξίας» και «χώρα του Θρόνου». Έρχεται και πάλι να μας διδάξει ο Πέργης Ευάγγελος με το θεόπνευστο απόσταγμα του καρδιακού βιώματός του όσα ο πεπερασμένος ανθρώπινος νους αδυνατεί να κατανοήσει. Γράφει λοιπόν όχι με το μελάνι αλλά με της καρδιάς τον θεοκίνητο κάλαμο: «“Χώρα” και “Θρόνος”. Φανάρι και “Φανάρι”. Το Φανάρι, ο χώρος του Θρόνου, ο εμφανής και απτός. Και το “Φανάρι”, ο κόσμος του Θρόνου, ο νοητός και αναφής. Το πρώτο, ένα χώρημα. Το δεύτερο, μία χώρηση. Μια διείσδυση στο λόγο και στο πνεύμα του. Φανάρι, μία χώρα νοητή. Και “Φανάρι”, μία Οικουμένη. Φανάρι χωρίς Φαναριώτες. Και “Φανάρι” με πραγματικότητα».

Σε πείσμα του πανδαμάτορος χρόνου και της αδηφάγου μανίας των δυσεβών και ψευδαδέλφων, οι οποίοι καθ’ ημέραν σταυρώνουν το πάντιμο σώμα της Πρωτοθρόνου και Πρωτοκλήτου Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως, συνεχίζει θαυμαστά και για πολλούς ανεξήγητα, το μαρτυρικό Οικουμενικό Πατριαρχείο την θυσιαστική και αγαπητική προσφορά, διακονία, πορεία, παρουσία και μαρτυρία του στα αγιασμένα και μαρτυροαιματόβρεχτα χώματα της Αγιοτόκου Πόλεως της Θεομήτορος, αλλά και σε όλο τον κόσμο που πάντοτε ευεργετείται από το ζωογόνο μήνυμα αιωνίου ζωής και γνησίου ευαγγελικού λόγου τον οποίο προσφέρει ως πρόταση ζωής το μαρτυρικό Φανάριον.

Το πολυμαρτυρικό Φανάριον δεν είναι απλώς μια σπιθαμή γης στα ιστορικά χώματα της βασιλίδος Πόλεως, είναι όντως «Παρεμβολή Θεού» που διχοτομεί την ιστορία και ενσπείρει στο εγκόσμιο ιστορικό γίνεσθαι την «αυτοαλήθεια» της ζωής που είναι ο Χριστός. Πόσοι και πόσοι δεν προσπάθησαν να αλώσουν αυτό το καστρομονάστηρο της Ορθοδοξίας, αλλά οι πολέμοι απωλέσθησαν. Πολλοί σήκωσαν μέσα στο διάβα των αιώνων ακόμα και δυσεβείς χείρες, δολοφονικές και καταστροφικές επάνω στο πάντιμο σώμα της μαρτυρικής, καθαγιασμένης και Εσταυρωμένης Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Κωνσταντινοπολίτιδος Εκκλησίας, αλλά όμως σήμερα τα ονόματα αυτών έχουν λησμονηθεί. Όσο διώκεται το Φανάρι τόσο ισχυρότερο καθίσταται, όσο υβρίζεται τόσο λαμπρότερο αναδεικνύεται, όσο σταυρώνεται, τόσο περισσότερο βιώνει την Ανάσταση του Χριστού, εν τέλει, όσο βιώνει την Ανάσταση, τόσο επιβεβαιώνεται ότι είναι όντως «Παρεμβολή Θεού» επί της Γης και αληθώς «το παράδοξον της Αποστολικότητας και της Ιστορίας».

Ο Αποστολικός, Πατριαρχικός και Οικουμενικός Θρόνος της Κωνσταντινουπόλεως, ο οποίος είναι κατά τον μεγάλο Νομοδιδάσκαλο Βαλσαμώνα «το περιβόητον τούτο και πράγμα και όνομα», φέρει βαρύ τον Σταυρό αυτής της υψηλής αποστολής και διακονίας προς το συμφέρον της Καθόλου Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού στον κόσμο.

Γι’ αυτό, μεταξύ άλλων, στο υπόμνημα της εκλογής του Ματθαίου στον Θρόνο της Εκκλησίας Αλεξανδρείας, επί Οικουμενικού Πατριάρχου Παϊσίου Β΄, αναγράφονται τα εξής: «Η Αγία του Χριστού Μεγάλη Εκκλησία επιπροσθέτως στα άλλα προνόμια αυτής έχει και το πρώτιστο προνόμιο για την μέριμνα πασών των Εκκλησιών.

Τέτοια κοινή φιλόστοργη μητέρα και κεφαλή είναι, ώστε όχι μόνο τα εγγύτατα αλλά και τα απομακρυσμένα μέλη και μέρη αυτής με σοφία και κηδεμονία προνοητικά να φροντίζει και να ανοίγει τις μητρικές αγκάλες της προς όλους και προς όλες, και ανάλογα να επιχορηγεί τις δωρεές και χάριτες....» (Καλλίνικου Δελικάνη, Πατριαρχικά Έγγραφα, Τομ. 2). Σε άλλη εγκύκλιο του Οικουμενικού Πατριάρχου Ιερόθεου (1852) αναφέρονται τα εξής: «Γι' αυτό και ο καθ' ημάς Αγιώτατος Αποστολικός, Πατριαρχικός και Οικουμενικός Θρόνος, δεν καταγίνεται μόνο με την διάταξη των οικείων υποθέσεων αυτού και με την ευστάθεια των σχετικών εκκλησιαστικών πραγμάτων του, αλλά εκτείνει την πρόνοιαν και προς τα συμφέροντα των λοιπών Αγιωτάτων Θρόνων. Δια τούτο και το «Οικουμενικός», προνόμιο έχει και δεν παρέλειψε άνωθεν και εξ αρχής σε προσφόρους καιρούς να ενεργεί φιλαδέλφως και να συντρέχει εκ παντός τρόπου στις ανάγκες και χρείες των λοιπών Αγιωτάτων Θρόνων, σκοπό έχοντας την κατάρτιση και την ψυχική σωτηρία του Χριστωνύμου πληρώματος....» (Καλλίνικου Δελικάνη, Πατριαρχικά Έγγραφα, Τομ. 2). Εύστοχα γράφει ο αοίδιμος Μητροπολίτης Σάρδεων Μάξιμος: «Η Ορθοδοξία είναι ζωή, ως ζωή είναι οργανισμός, ως οργανισμός δε έχει κεφαλήν και κέντρον, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, το οποίο έχοντας μοχθήσει τόσο, όσο ουδεμία άλλη εκκλησία υπέρ της ορθοδοξίας, υπομένοντας δε καθαρμούς μεγάλους, καθηγίασε στους αιώνες την θέση που κατέλαβε και κατέχει της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας».

Η αδέκαστη ιστορία μαρτυρεί και εξαγγέλλει ότι η ζωή του Πανσέπτου και Μαρτυρικού Οικουμενικού Θρόνου επί τοσούτο είναι συνυφασμένη με την ζωή και την ιστορία του γνήσιου Ορθοδόξου Χριστιανισμού των Αγίων Οικουμενικών Συνόδων και των προς διατήρηση της πίστεως και περιφρούρηση της κανονικής τάξεως συνεχών και σκληρών αγώνων, ώστε να μπορεί να λεχθεί ότι δι' αυτής συμπληρούται και συνεχίζεται η όλη ιστορία της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Μαρτυρεί και εξαγγέλλει η αδέκαστη ιστορία επιπροσθέτως, ότι: «η εν αρχή ταπεινή και ολιγότεκνος Εκκλησία του Αγίου Αποστόλου Ανδρέου του Πρωτόκλητου, αθρόα μεγαλύνθηκε, υψώθηκε σε Καθέδρα Οικουμενική και Κέντρο προς το οποίο βλέπει περιγραφόμενος ο θεοχάρακτος της Ορθοδόξου Εκκλησίας κύκλος, Κέντρο Θεοστήρικτο, στο οποίο συνεχονται και συγκρατούνται...όλες οι κατά τόπους και χώρες υφιστάμενες και περί την κανονική των εκκλησιαστικών πραγμάτων οικονομία αυτενεργοί και αυτοκέφαλοι Ορθόδοξες Εκκλησίες, οι οποίες συναρμολογούμενες αποτελούν ενιαίο και αδιαίρετο σώμα. Αυτή δε αναδέχθηκε και την των άλλων Αδελφών Εκκλησιών φροντίδα, όσες φορές, περιστάσεις έκτακτες παρακωλύουν την διαποίμανση....» (Πατριαρχική Εγκύκλιος, Κυριακή της Ορθοδοξίας, 1950).

Οικουμενική καθέδρα και κέντρο πανορθόδοξο το Οικουμενικό Πατριαρχείο υπήρξε και είναι, συγχρόνως, και κέντρο μεσιτείας προς τον Χριστό υπέρ της διατήρησης της πατρώας πίστεως και της κανονικής και εκκλησιαστικής θεσμοθεσίας, ευσταθείας των Αγίων του Θεού Εκκλησιών και της των πάντων ενώσεως.

Δηλωτικά της Οικουμενικής και πρωθιεραρχικής ευθύνης και αδιαπτώτου μέριμνας των Οικουμενικών Πατριαρχών υπέρ της Ορθοδόξου Εκκλησίας είναι και η αγωνία, η ανύστακτη μέριμνα και ο άοκνος κάματος του αοίδιμου Οικουμενικού Πατριάρχου Ιωακείμ Γ' του Μεγαλοπρεπούς για την ευστάθεια των Αγίων Ορθοδόξων Εκκλησιών και την διατήρηση «πάση θυσία» της Πανορθόδοξου Ενότητας, όπως εύγλωττα αποτυπώνονται στο κείμενο του Αναγορευτήριου (ή Ενθρονιστήριου) λόγου

του, κατά την εν έτει 1901 δευτέρα εκλογή του (1901-1912) στον Οικουμενικό Θρόνο, όπου γράφει: «Μέριμνα δε πάσης σπουδής αξία εστί και η μετά των αγίων του Θεού αυτοκεφάλων Ορθοδόξων Εκκλησιών αδελφική επικοινωνία και ευαγγελική συναλλαγή, εφ' ᾧ συντονωτέρα επιβάλλεται τη αγία ταύτη Μητρί η ανασκοπή της κανονικής αλληλεγγύης περί της θεοτεύκτου εν αυτοίς υπηρεσίας πνεύματι αγίω προς το κοινόν αγαθόν κατά τε το μέρος και το καθόλου, ίνα παύσωσιν αι κατά τόπους λυπηραί συντριβαί, αι αντιπίπτουσαι ταις κανονικαίς συνοδικαίς διατάξεσι και τοις ευαγγελικώς δεδογματισμένοις. Η παλαιότητα σ' αυτή και αρχαιοτάτη αρχή, η μεταξύ των αγιοτάτων αδελφών Εκκλησιών πυκνή επικοινωνία, ηγουμένης της καθ' ημάς Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, εχούσης εκ παλαιότητου το πρεσβείον και την ηγεσίαν, δέον να ανυψωθή ὡσπερ αγιώτατον τι λάβαρον εν αυτή».

Ο Μαρτυρικός Οικουμενικός Θρόνος πάντοτε απέβλεπε προς τα πρεσβεία αυτού, όχι ως μέσο ικανοποίησης παποκαισαρικών φιλοδοξιών και επιβολής απολύτου κοσμικής εξουσίας στην Εκκλησία και την εκκλησιαστική τάξη, επί ζημιά των άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών, αλλ' απλώς ως πρεσβεία της ταπεινής διακονίας αυτού εν πνεύματι αγάπης, ειρήνης και αμοιβαίου σεβασμού υπέρ του καλώς νοούμενου συμφέροντος, της δόξης και του μεγαλείου της κατ' Ανατολάς Αγίας Καθολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας. Αυτή είναι η φωνή των κανόνων και της ιστορίας και στην φωνή και την συνείδηση αυτών, τίποτε και κανείς δεν είναι δυνατόν να προσθέσει ή ν' αφαιρέσει κάτι (Σάρδεων Μάξιμος).

Το μυστήριο του Οικουμενικού Θρόνου έγγειται συν τοις άλλοις και στο γεγονός ότι ο μαρτυρικός αυτός θρόνος εδράζεται και σωστικά εγκολλώνεται στην Μητέρα Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτιδα Εκκλησία για την οποία ο ρηξικέλευθος αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Μελέτιος ο Δ' στον Ενθρονιστήριο λόγο του (22 Ιανουαρίου 1922) γράφει θεοπνεύστως ότι: «...η Εκκλησία ημών, ως Εκκλησία των Οικουμενικών Συνόδων της αδιαιρέτου Εκκλησίας, των αγνοουσών δογματισμούς από καθέδρας, ως Εκκλησία Μεγάλων Μαρτύρων, ήτις φέρουσα τα στίγματα του Κυρίου, εξακολουθεί ν' αναπληροί τα παθήματα του Χριστού εν τη σαρκί αυτής...».

Όλα τα παραπάνω με μοναδική ακρίβεια και πληρότητα διατυπώνει κατά τον ενθρονιστήριο λόγο του (21 Ιανουαρίου 1946) ο αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Μάξιμος ο Ε' (1946-1948), ο οποίος μεταξύ άλλων επιμαρτυρεί ότι η Μητήρ Αγία Μεγάλη του Χριστού Κωνσταντινουπολίτις Εκκλησία «... δεν είναι μία τις των Εκκλησιών, τουτέστιν εκκλησιαστικός οργανισμός, μόνον εν τη ίδια αυτού κανονική περιοχή κινούμενος και ενεργών προς εκπλήρωσιν του θείου σκοπού, ον επιδιώκει πάσα επί μέρους Εκκλησία. Είνε, κατά την παράδοσιν των αιώνων και την κοινήν αναγνώρισιν, η Πρωτόθρονος Εκκλησία, η πρώτη εις τιμήν εν ταις αδελφαίς, αλλά και εις ευθύνην διεκκλησιαστικήν. Είνα η συνισταμένη των κατά μέρος εκκλησιαστικών δυνάμεων, ο σύνδεσμος, ο και εξωτερικώς συνδέων προς αλλήλας εις αγάπην και ειρήνην τας Εκκλησίας του Χριστού».

Υ.Γ. Το ιστορικό επετειακό τούτο κείμενο αφιερούται στους μετέχοντες της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας Προκαθημένους των Αγιωτάτων κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών υπό την Προεδρία του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου.